

► Naaldwijks herinneringsmonument krijgt een

# Historische grafstenen lagen te verpieteren

Een bijzondere herinneringsplek in Naaldwijk met vier grafstenen van belangrijke Naaldwijkers was al jaren foetsie. Tot archivaris Arnold Knoppert er zijn zinnen op zette. De stenen zijn terug en krijgen een ereplek.

Rien van den Anker

Naaldwijk

**H**et zat de Naaldwijker Arnold Knoppert al jaren dwars, hij wist dat er ergens op de gemeentelijke begraafplaats vier historische grafstenen lagen. Die waren als eerbetoon ge-

plaatst nadat de voormalige begraafplaats aan de Dijkweg was geruimd. „Als een soort herinneringsmonument hebben ze ruim een eeuw geleden alleen de stenen van enkele belangrijke Naaldwijkers op de toen nieuwe dodenakker geplaatst.”

Samen met zijn vriend Wim Boekestein is hij ernaar op zoek

gegaan. Ze wisten ongeveer waar het monument lag dankzij een briefje dat Arnold eerder van een Honselse mevrouw had ontvangen. Op een verwaarloosd gedeelte langs de slootkant was het na maanden zoeken raak. Met prikstokken vonden ze uiteindelijk de totaal onzichtbare stenen, overwoekerd door decimeters aarde en een laag gras. Ze leken welhaast bewust begraven.

## Nieuwe wet

Arnold vertelt dat de vier stenen ooit op de oude begraafplaats aan de Dijkweg lagen. Die was in 1828 aangelegd, omdat het bij wet verboden werd om te begraven binnen de bebouwde kom, wat tot dan toe gebruikelijk was, rondom de Oude Kerk. „Je kunt het je nu bijna niet meer voorstellen maar de Dijkweg lag toen echt aan de buitenkant van het dorp.”

Ook dat duurde niet lang, want door de bevolkingsgroei van Naaldwijk besloot de gemeente in 1865 een nieuwe dodenakker erbij te kopen aan de Geestweg. „Waarom is mij onbekend, maar besloten werd om die oude begraafplaats – na de ruiming in 1920 – op de nieuwe locatie als het ware een beetje te laten voortbestaan. Met enkele zerken.”



▲ Bryan Nederpelt van het Poeldijkse bedrijf Nederwerk restaureert een van de 'begraven' grafstenen. FOTO NEDERWERK

‘nieuwe, statige plek’



▲ Arnold Knoppert vond de grafstenen op een verwaarloosde slootkant, totaal overwoekerd. FOTO THIERRY SCHUT

Hij legt uit: „Ik weet ook niet hoe ze tot de keuze van de overledenen zijn gekomen, al zijn er wel lijntjes te trekken.” De vier waren sowieso notabelen, zoals dat toen heette, geen Jan met de pet. Lachend: „Ook geen Knoppert.”

Het ging om Bernhard van Deirse, predikant van de Oude Kerk en woonachtig in de pastorie ernaast. Verder Hendrik van den Berg, de meester van de school naast de kerk waar nu het Pleincentrum ligt. Hij woonde aan de overkant van het Wilhelminaplein (toen nog Marktveld), waar later de burgemeester huisde.

De derde was Johannes van Dijk,

een huisdokter, die toen geneesheer en vroedmeester heette, en die eveneens aan het plein woonde op de plek waar vroeger het politiebureau was. Alleen de vierde, Cornelis van Breemen, had niets met het plein te maken, maar was wel kerkganger en mede-eigenaar van de gronden van de door de gemeente aangekochte begraafplaats aan de Dijkweg.

## Zerkenmonument

Voor Arnold en Wim was het daarna duidelijk dat er na hun stenvondst een nieuwe, statige plek moest komen. Na de toestemming van kerk- en gemeentebe-



**De vier waren sowieso notabelen, zoals dat toen heette, geen Jan met de pet**

– Arnold Knoppert

stuur is de naam bedacht: Zerkenmonument. Ook vonden ze een sponsor die het schoonmaken, restaureren en herplaatsen van de vier stenen wilde bekostigen.

„Prachtig toch. En het is daarna geen lange discussie geworden, al heel snel werd een plek gevonden in de voortuin van de kerk. Tussen het kerkpad en het fundament van de dorpskapel. Dus daar waar vroeger ook begraven werd, een echte ereplaats.”

Op 29 juni is de onthulling, voorafgegaan door een speciale bijeenkomst waar Arnold zijn hele ontdekkingsverhaal vertelt. „Het enige dat nog ontbreekt, is een herdenkingsplaque over het Zerkenmonument. Met een QR-code om alles historisch toe te lichten.” Dan optimistisch: „Maar die komt er wel!”